<u>תיקון מס׳ 13 לחוק הגנת הפרטיות נכנס לתוקף: הרחבת המושג ״מידע אישי״, שימוש במידע רק למטרות שנמסרו מראש וחובת גילוי זכויות בקשר למידע</u>

עו״ד שושנה רבינוביץ

ביום 14.8.24 פורסם ברשומות תיקון 13 לחוק הגנת הפרטיות. זהו התיקון הרחב והמקיף ביותר של החוק מאז חקיקתו והוא מתאים את הוראותיו לאתגרים הרבים בעידן הדיגיטאלי ולחקיקה הקיימת באירופה (ה- GDPR). התיקון נכנס לתוקף ביום **14.8.25** והוא רלוונטי לכלל ענפי המשק, ובכלל זה המגזר העסקי אשר נדרש להתאים עצמו להוראות החוק החדשות. **בסוף מאמר זה תמצאו פעולות פרקטיות שיש לבצע.**

<u>מה מטרת התיקון?</u>

התיקון נועד לספק הגנה רחבה ואפקטיבית על כל פעולה שנעשית בקשר למידע שדרכו ניתן לזהות אדם ספציפי (**מידע אישי**), המצוי במאגר מידע של עסק, מקום עבודה, ארגון, רשות ציבורית, גוף בטחוני, קופות חולים וכל גוף אחר שלשם פעילותו עושה שימוש במאגר מידע.

התיקון מגדיר מחדש ובאופן ברור יותר עקרונות יסוד ובכלל זה את גורמי המפתח שעושים שימוש במידע אישי. כמו כן, התיקון קובע כי מי שמפר את הוראות החוק חשוף לסנקציות של מיליוני שקלים, לתביעת פיצויים ללא הוכחת נזק ואף לאישום פלילי.

<u>מהן ההגדרות החדשות?</u>

על פי התיקון, **מאגר מידע** הוא אוסף של פרטי מידע אישי המעובד באמצעי דיגיטלי, למשל **רשימת עובדים או לקוחות.**

מידע אישי, הוא נתון הנוגע לאדם מזוהה או לאדם הניתן לזיהוי. אדם הניתן לזיהוי הוא מי שניתן לזהותו במאמץ סביר, למשל באמצעות פרט מזהה כגון שם, מספר זהות, מזהה ביומטרי, נתוני מקום, מזהה מקוון, נתון הנוגע למצבו הפיזי, הבריאותי, הכלכלי , החברתי או התרבותי.

תיקון קובע כי הוראות החוק תחולנה על כל ״**עיבוד**״ ו״**שימוש**״ של מידע. הכוונה היא ל**כל פעולה שמבוצעת על מידע אישי, לרבות קבלתו, איסופו, אחסונו, העתקתו, עיון בו, גילויו, חשיפתו, העברתו, מסירתו או מתן גישה אליו**.

הוגדרו מחדש מי שאחראי להגנה על הפרטיות של מאגרי מידע ואלה הם **בעלי שליטה ומחזיקים**. ״**בעל שליטה**״ הוא מי שקובע את מטרות עבוד המידע שבמאגר המידע והוא נחשב בעל שליטה במאגר. לא מדובר בשליטה במובן הקנייני, אלא בעובדה שבעל השליטה מחליט **על אופן עבוד המידע במאגר.** ייתכנו יותר מבעל שליטה אחד לגבי מאגר מידע מסוים. ״**מחזיק**״ הוא גורם חיצוני לבעל השליטה במאגר במידע המעבד בעבורו מידע. מחזיק יכול להיחשב **כל גורם אשר עושה את הפעולות הנחשבות עבוד**.

<u>מהם האיסורים העיקריים בעניין עבוד מידע?</u>

חל אסור לעבד מידע אישי במאגר מידע <u>שלא על פי המטרה שנקבעה לו</u> כדין ועל פי הרשאה של בעל השליטה במאגר. חל אסור מוחלט לעבד מידע אם המידע שנוצר, התקבל, נצבר או נאסף בניגוד להוראות החוק או דין אחר המסדיר עיבוד מידע.

<u>מה יש לגלות למי שיכלל במאגר המידע?</u>

התיקון <u>**מרחיב את חובות הגילוי**</u> בתהליך קבלת ההסכמה מאת נושאי המידע להיכלל במאגר המידע. קיימת חובה להודיע **האם חלה חובה חוקית למסור את המידע או שמסירת המידע תלויה ברצונו או בהסכמתו ומהן תוצאות אי מסירת המידע, מהן המטרות של איסוף המידע ולמי הוא יימסר**. בנוסף, יש לגלות את **זכות נושא המידע לבקש עיון במידע ותיקונו וכן את פרטי בעל השליטה במאגר ודרכי התקשרות**.

<u>מי יחויב במינוי ממונה על הגנת הפרטיות?</u>

התיקון קובע כי הגופים ציבורים וארגונים שאוספים מידע אישי רגיש מחויבים במינוי ממונה על הגנת הפרטיות, שיהיה אחראי על קיום הוראות הדין ושמירה על הפרטיות בארגון.

<u>האם יש עדיין חובת רישום של מאגר מידע?</u>

החוק מבטל את החובה לרשום מאגר מידע ביחס לגופים במגזר הפרטי, למעט עסקים שעיקר פעילותם הוא עיבוד של מידע אישי בהיקף ניכר. בנוסף, גופים ששומרים מידע בעל רגישות מיוחדת אודות 100,000 בני

אדם או יותר מחויבים להודיע לרשות אודות המאגר, למסור פרטיו של ממונה הגנת הפרטיות ולצרף מסמך הגדרות הנדרש בהתאם לתקנות אבטחת מידע.

ארגונים עם מאגרים עם מידע אישי רגיש גדולים במיוחד יהיו מחיובים להודיע על קיומן לרשות להגנת הפרטיות.

היעדר חובת רישום כמובן אינו פוטר את בעל המאגר לעמוד בהוראות החוק, לרבות כל הפעולות הדרושות להגנה על המידע (הכנת מסמך הגדרות ונוהל אבטחת מידע)

<u>איזה סנקציות יוטלו על מי שמפר את החוק?</u>

התיקון מגביר את הסמכויות ואת הסנקציות בגין הפרות של החוק באופן ניכר:

- הטלת פיצוי ללא הוכחת נזק של עד 10,000 ₪ (למשל, בגין אי מתן זכות עיון במידע אישי).
- סמכויות פיקוח ובירור מנהלי: הטלת עיצומים כספיים של 150,000 ₪ (למשל, בגין אי מתן זכות עיון במידע, סירוב לבקשת נושא מידע להימנע ממסירת מידע המתייחס אליו ממאגר לדיוור ישיר) או פנייה של אדם לקבלת מידע אודותיו לשם עבוד במאגר מידע ללא מסירת הודעה כנדרש בגובה של 30,000 ₪ לפחות. יחד עם זאת, קיימת מנגנון להפחתת סכומי העיצומים, כך, למשל, לעסקים קטנים וזעירים נקבעו תקרות ובכל מקרה לא יוטל עיצום כספי כולל העולה על 5% ממחזור העסקאות השנתי של המפר.
- סמכות אכיפה פלילית, למשל בגין פניה לאדם לקבלת מידע אישי אודותיו תוך מסירת פרטים לא נכונים בכוונה להטעותו באשר למסירת המידע האישי, ניתן להטיל עונש מאסר של שלוש שנים.

<u>מה הקשר בין תקנות אבטחת מידע לבין התיקון?</u>

תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), תשע"ז-2017 מחייבות **כל מי שמעבד מידע אישי במאגר מידע להכין ולפעול על פי מסמך הגדרות, נוהל אבטחת מידע. כמו כן עליו לבצע מיפוי מערכות המאגר שבידו וסקר סיכונים**. עד כה לא ניתן היה להטיל כל סנקציה על מי שמפר תקנות אלו. מנגנון האכיפה המנהלית שהוכנס לחוק במסגרת התיקון, יחול גם על הפרות תקנות אבטחת מידע וסכומי העיצום נעים בין 20,000 ₪ עד 640,000 ₪ בגין כל הפרה, בהתאם לחומרת ההפרה, רמת האבטחה של המאגר ומספר נושאי המידע הכלולים במאגר.

כמו כן, האכיפה תחול גם על הפרת תקנות הגנת הפרטיות (הוראות לעניין מידע שהועבר לישראל מהאיזור הכלכלי האירופי). תקנות אלה נכסו לתוקף באופן הדרגתי אך החל מ-1.1.25 יחייבו כל מאגר מידע שיש בו גם מידע המגיע מהאיזור הכלכלי האירופי (מדינות החברות באיחוד האירופי וכן איסלנד, נורווגיה וליכטנשטיין), למחוק מידע שנאסף שלא כדין, לשמור מידע נחוץ ומדויק בלבד וכן לגלות לנושא המידע את מטרת האיסוף, את סוג המידע הנאסף, זהות בעל המאגר וכן כל זכויותיו בקשר למידע הנאסף (מחיקה, עיון, תיקון) . הפרה של הוראות אלה תגרור סנקציות.

<u>פעולות פרקטיות שיש לבצע</u>

חשוב ביותר כי גופים פרטיים יוודאו כי נושאי המידע נתנו את הסכמתם מראש להיכלל במאגר תוך שברור להם מה מטרת המאגר. חובה זו לא חדשה אך תחולנה סנקציות על שימוש במידע ללא הסכמה או שלא למטרה שנקבעה לו.

לפיכך, עסקים בעלי אתר מכר או אף אתר תדמיתי בלבד, יבדקו ויעדכנו את מדיניות הפרטיות כך שהיא תכלול את חובות הגילוי בהתאם לחוק.

בין היתר יש לבדוק: האם המידע שנמצא בידי העסק הוא מידע אישי? כיצד המידע האישי התקבל ולאיזו מטרה? האם נושא המידע נתן הסכמה והיא מתועדת? האם נושא המידע מודע למטרה של האיסוף? האם נושא המידע מודע לזכויותיו לבקש תיקון או עיון בקשר למידע ולתוצאות של אי מסירתו? האם הוכן מסמך הגדרות וסקר סיכונים?

לפיכך, יש להכין או לעדכן את מסמך ההגדרות ונוהל אבטחת מידע המחויב להימצא בעסק, בהתאם להוראות החוק.

<u>מיהם הגורמים בחברה שצריכים להיערך ולפעול בהטמעת התיקון?</u>

הנהלת החברה חייבת להבין את החשיבות של הגנה נכונה על הפרטיות וההשלכות של הפרות החוק. **לדירקטוריון בחברה** אשר עיבוד מידע אישי מצוי בליבת הפעילות שלה, או שקיימת סבירות כי פעילותה תיצור סיכון מוגדר לפרטיות, מוטלת חובה לפקח על ציות החברה לחוק ולתקנות מכוחו. נדרש שיתוף פעולה עם **אנשי הטכנולוגיה והלוגיסטיקה, היועץ המשפטי, אנשי שיווק וצדדיים שלישיים שיש להם נגיעה כלשהו למידע אישי שבידי החברה** (עמם יש לכרות חוזים שכוללים התחייבותם לעמוד בהוראות החוק).

עו״ד שושנה רבינוביץ, בעלת משרד עורכי דין העוסק ברגולציה ובכלל זה דיני הגנת הפרטיות והתאמת העסק לעמידה בהוראות הדין. לכל שאלה ניתן לפנות לshosh@law-sr.co.il או לטל. 03-7266111

הסקירה לעיל כללית ותמציתית ואינו מהווה ייעוץ משפטי פרטני. נוסח הוראות החוק באופן מלא הוא המחייב.

31.8.25